

200, 201 a) čsl. trest. zák. (1852). Poněvadž však způsobená škoda nepřesahuje podle kursu našich 20.000 Kč, tu s přihlédnutím k československé trestní novele č. 31/1929 Sb. z. a nař. chybí podle našeho práva další kvalifikace zločinná podle § 203 čsl. trest. zák. novel. znění. Avšak smíme omezovati volnost polských úřadů a soudů v jejich právním posouzení? Smíme činiti výhradu, aby nebylo v Polsku užito kvalifikace § 203 pol. tr. z.? K tomu práva nemáme. Meze stíhání jsou dány jen smluvní výhradou o zachování speciality podle čl. 40 cit. smlouvy. Nevydáváme pro určité právní kvalifikace, nýbrž pro určitý s k u t k o v ý d ě j, une action punissable, Straftat, historický trestný děj (rozh. č. 2776, 3097 víd. sb., č. 3259, 5100 Sb. n. s. tr.).¹⁾ Zabýváme-li se ve vydávacím právu i otázkou, zda ten který trestný čin je kvalifikován jako zločin, přečin, přestupek, činíme tak jen, když zákon nebo smlouva zvolily toto technické dělítko ke zjištění, jde-li o delikt extradiční. Poněvadž v našem případě je zjištěno, že tu i tam jde o zločin podvodu, tudíž o extradiční delikt podle č. 32 cit. smlouvy, tu není již třeba zjišťovati ještě identitu kvalifikačních důvodů. Že v Polsku jde o podvod kvalifikovaný jako zločin z více kvalifikačních důvodů než u nás, je nerozhodné. Extradiční povinnost podle čl. 32 cit. smlouvy nastala by nám i tehdy, kdyby sdělený skutkový děj trestného činu, kvalifikovaný v Polsku jako zločin, byl u nás kvalifikován pouze jako přečin.

27. Výhrada o nevykonání trestu smrti je v rozporu se smluvní extradiční povinností, vyplývající z extradiční úmluvy československo-bulharské. Rozdíl v druhu a intenzitě trestů není ani podle zákonného čsl. vydávacího práva důvodem k omezení účinků vydání. (Případ »Čapukov«, č. 56.554/35-18 min. sprav.)

Vláda bulharská požádala dne 2. září 1935 o vydání svého státního příslušníka X., jenž byl v Bulharsku odsouzen rozsudkem z 12. ledna 1934 k trestu smrti provazem pro zločin vraždy a loupeže podle čl. 247, odst. 2, 328, 51 bulhar. trest. zák., poněvadž dne 23. června 1933 v Bulharsku ve společnosti spolupachatele zastřelil a oloupil občana Y. Rozsudek byl opatřen doložkou: »Rozsudek je konečný, ale může býti proti němu podána stížnost u vrchního kasačního soudu ve lhůtě 2 měsíců ode dne 12. ledna 1934.« Radní komora příslušného krajského soudu, dříve ještě než učinila svůj návrh podle § 59 tr. ř., dotázala se, zda si vláda bulharská opatřila již průvoz sousedním státem a zda rozsudek je v právní moci. Ministerstvo spravedlnosti ve své odpovědi uvedlo: Okolnost, že povolení průvozu nebylo ještě oznámeno, nepřekáží tomu, by v řízení o vydání bylo pokračováno, neboť

¹⁾ Srov. Kronberger: Zásada výlučnosti v československém vydávacím právu, Právník 1932, str. 623; viz též Právník 1934, str. 650; srov. anglický extradiční případ »Corrigan«, Věstník spol. pro právo trestní 1936, str. 60; Schoetensack: Das deut. Auslieferungsgesetz, Gerichtssaal, svazek 100—1931, str. 83.

jednoměsíční lhůta, uvedená ve čl. 14, čís. 4 úmluvy mezi ČSR a král. Bulharským z 15. května 1926 o vydávání zločinců a právní pomoci ve věcech trestních (č. 59/1927 Sb. z. a n.), plyne teprve ode dne, kdy bude vláda bulharská zpravena o povolení vydání. Zda bulharský rozsudek je v právní moci, není v tomto konkrétním případě rozhodnou okolností pro zkoumání podmínek extradiční povinnosti podle čl. 1, čís. 1, lit. a) cit. úmluvy. Nato učinila radní komora návrh, aby X. byl do Bulharska vydán, avšak s omezením, že trest smrti nesmí býti na něm vykonán, a to s přihlédnutím k zásadě § 50 tr. zák. 1852, poněvadž X. byl v ČSR odsouzen rozsudkem ze 2. srpna 1935 do těžkého zostřeného žaláře na 4 měsíce pro zločin krádeže spáchaný v ČSR, kterýžto trest si odpykal. Vrchní soud se usnesl na vydání, avšak s podmínkou, že trest smrti nesmí býti v Bulharsku vykonán, a že se naléhavě doporučuje, aby trest smrti byl nahrazen tomuto nejbližším. Tuto podmínku stanovil vrchní soud proto, že vzhledem k uplynutí doby 12 let od spáchání trestného činu jeví se trest smrti nepřiměřeně přísný a není již veřejného zájmu na jeho výkonu.

Souhlasně s oběma soudy shledalo ministerstvo spravedlnosti, že je dána smluvní extradiční povinnost, poněvadž jsou splněny všechny smluvní, pokud se týče zákonné extradiční podmínky, a že není žádná z výjimek z vydávací povinnosti. Avšak výhradu o nevykonání trestu smrti, kterou oba soudy doporučily, a na níž se vrchní soud jako na podmínce vydání usnesl, ministerstvo spravedlnosti podle § 59 tr. ř. neschválilo z těchto důvodů:

Se stanoviskem obou soudů nelze se ztotožniti ani s hlediska extradičního práva, ani s hlediska obecného práva trestního. Radní komora odůvodňuje výhradu o nevykonání trestu smrti poukazem na zásadu § 50 tr. zák. a na skutečnost, že obviněný byl v ČSR. odsouzen v roce 1935 pro krádež spáchanou v ČSR dne 26. června 1935. Trestný čin, pro který byl X. v Bulharsku odsouzen, se stal 23. června 1933 a rozsudek vyslovující trest smrti nabyl právní moci patrně 12. března 1934. Je-li bulharský rozsudek již pravoplatný, pak třeba přihlédnouti k rozhodnutí č. 913 Sb. n. s. tr., kde náš nejvyšší soud vyslovil, že není zostřením trestu smrti, byl-li pachatel, jenž byl již pravoplatně odsouzen k trestu smrti, odsouzen pro čin poté spáchaný. Podle § 50 tr. z. jest arci vyloučeno zostření trestu smrti, avšak tím se míní jen působení zvláštních útrap (mučení), jak je připouštěly při popravě starší trestní zákony, a nikoliv výkon trestu za trestný čin spáchaný po deliktu hrdelním.²⁾ Není-li bulharský rozsudek pravoplatný, pak měla radní komora přihlédnouti k rozhodnutím č. 2429, 3481 Sb. n. s. tr., jimiž nejvyšší soud vyslovil, že odpykání trestu na svobodě uloženého rozsudkem, jenž předcházal odsouzení pro hrdelní zločin, spáchaný před oním prvním roz-

²⁾ Miřička: Trestní právo hmotné, 1934, str. 140, 186.

sudkem (§ 265 tr. ř.), není zostřením podle § 50 tr. z. a není na závalu odsouzení k trestu smrti. Toto nové stanovisko československé judikatury jest nyní už konstantní a liší se arci od judikatury bývalého vídeňského kasačního soudu (rozh. č. 96, 2006, 2100 víd. sb. a m. j.).

Také stanovisko vrchního soudu je pochybené, dokonce i po stránce faktické. X. spáchal v Bulharsku trestný čin dne 23. června 1933, takže tvrzení vrchního soudu, že od spáchání činů uplynulo 12 let, je v rozporu se spisy. Vrchní soud má za to, že vzhledem k uplynutí doby 12 let jeví se trest smrti nepřiměřeně přísný. Z užití dikce vysvětluje, že vrchní soud výhradu o nevykonání trestu smrti neodůvodňuje jako radni komora odkazem na zásadu § 50 tr. zák., nýbrž že přihlíží k novele zák. č. 91/1934 Sb. z. a n. Tento zákon v § 1 totiž připouští, aby na místo trestu smrti uložil soud trest na svobodě doživotní nebo dočasný, jsou-li polehčující okolnosti tak závažné, že by trest smrti byl nepřiměřeně přísný. Za takovou polehčující okolnost považoval vrchní soud uplynutí 12 let od spáchání trestného činu; tento předpoklad je však mylný, poněvadž uplynuly jen dva roky. Než v extradičním řízení nelze přihlížeti k zákonu č. 91/1934 Sb. z. a n. Jde o vnitrostátní předpis, který na smluvní extradiční povinnosti podle čl. 1, odst. 1, lit. a) extr. úmluvy s Bulharskem (č. 59/1927 Sb. z. a n.) nemůže nic jednostranně změnit. Základem extr. povinnosti je smlouva, kterou se musí soudy výlučně řídit z důvodů § 41 tr. zák. (rozh. č. 2095 víd. sb.); norma smluvní předchází normu zákonnou.

V novějším vydávacím právu uplatňuje se arci snaha specialisovati nejen trestné činy, nýbrž i druhy trestů. Toho dokladem je na př. článek 6., odst. 4. tr. zák. venezuelského z r. 1926, nebo článek 17, odst. 7 nového rumunského trestního zákona krále Carola z r. 1936, které stanoví, že nelze povolití do ciziny vydání pro čin trestaný ve státě dožadujícím smrtí, leč bude-li dáno předem ujištění, že trest smrti nebude vykonán. Článek 5. švýcarského extradičního zákona z r. 1892 stanoví podmínku, že nelze povolití vydání pro čin, na který trestní zákon státu vyžadujícího určuje trest na těle, leč že tento bude změněn v trest na svobodě nebo na penězích. Také ve článku 667 argentinského trestního řádu z r. 1888 čteme, že podléhá-li trestný čin, který je předmětem žádosti o vydání, menšímu trestu v Argentině, bude vydání povoleno jen s podmínkou, že soudy státu dožadujícího použijí menšího výměru trestu.³⁾ Avšak v československém zákonném vydávacím právu není rozdíl v druhu a v intenzitě trestů, ukládaných na vydávací delikty, důvodem k odepření vydání ani k omezení jeho účinků.⁴⁾

³⁾ V konkrétním případě »Hitschmann«, č. 29.434/29-18 min. sprav. bylo do ČSR povoleno vydání z Argentiny ke stíhání pro zločin podvodu podle §§ 197, 200, 203 tr. zák., avšak s podmínkou, že v ČSR nebude uložen trest vyšší než 6 roků.

⁴⁾ L a m m a s c h: Auslieferungspflicht und Asylrecht 1887, str.

S výhradou o nevykonání trestu smrti setkáváme se i v československém smluvním právu vydávacím, avšak toliko výjimkou. Výjimky takové byly do smluv převzaty na přání cizích států, a to do článku 5., odst. 2 extradiční úmluvy s Nizozemskem (č. 65/1932 Sb. z. a n.), do článku 1., posl. odst. extradiční úmluvy s Portugalskem (č. 24/1931 Sb. z. a n.), do článku 1. lit. a) extradiční úmluvy s Řeckem (č. 42/1929 Sb. z. a n.) a do odst. 1 Dodatkového protokolu k extradiční úmluvě s Rumunskem (č. 172/1926 Sb. z. a n.). Jen v extradičním styku s těmito státy je přípustna výhrada, že trest smrti nebude na vydané osobě vykonán, neboť taková výhrada se opírá o smluvní a tedy zákonnou (§ 41 tr. z.) normu. Extradiční úmluva s Bulharskem však nemá podobné výhrady a proto je nepřípustná. Náš právní řád trest smrti zná a zákonné vydávací právo neobsahuje zákaz vydati k výkonu trestu smrti. Poněvadž tedy nejde o zákonnou podmínku vydání a poněvadž v našem případě nejde ani o smluvní extradiční podmínku, není možno výhradu »o nevykonání trestu smrti v Bulharsku« schváliti.

28. Extradici jako úkon mezistátní právní pomoci lze povolit jen na návrh (žádost) a v mezích extradičního návrhu. (Případ »Kerl«, č. 13.748/37-18 min. sprav.)⁵⁾

Rakouský zemský soud v L. požádal přímým pořadem československý krajský soud v B. o vydání rakouského státního příslušníka X. ke stíhání pro zločin krádeže podle §§ 171, 174 Id), IIa) rak. tr. zák. a pro zločin podvodu podle §§ 197, 200 rak. tr. z. Podvod podle rakouské extradiční žádosti byl spáchán ve 3 případech, při čemž škoda činila $220 + 80 + 72 = 372$ šilinků. V průběhu řízení o vydání doznal X. před československým soudem, že spáchal ještě další podvod vylákáním jízdního kola v ceně 275 šilinků. Radní komora navrhla a vrchní soud se usnesl na vydání X. ke stíhání pro zločin krádeže a zločin podvodu, spáchaný ve čtyřech případech. Ministerstvo spravedlnosti, jemuž bylo soudní vydávací usnesení předloženo ke schválení podle § 59 tr. ř., zjistivši ze spisů, že chybí rakouský extradiční návrh, pokud jde o čtvrtý podvodný skutek, schválilo vydávací usnesení jen v té části, kterou bylo do Rakouska povoleno vydání X. ke stíhání pro zločin krádeže. Naproti tomu odepřelo prozatím schváliti soudní vydávací usnesení, pokud jím měl býti X. vydán i ke stíhání pro podvod, a to z těchto důvodů:

503. Glos: Z praxe mezinárodního práva trestního, Právník 1925, str. 654, 659, kde je popsán konkrétní extradiční případ, kdy ministerstvo spravedlnosti neschválilo výhradu, že trest ve státě vyžadujícím nebude přesahovati 20 roků, kteroužto výhradu soud odůvodňoval § 52, odst. 2 tr. z. Srov. také K r o n b e r g e r: Zásada výlučnosti v čl. právu vydávacím, Právník 1932, str. 653 násl., 695.

⁵⁾ Srov. extr. rozh. min. sprav. č. 9, případ »Schröder«, Právník 1936, str. 390.